

CRONICA ACTIVITĂȚII SECȚIEI DE ISTORIE PE ANUL 1979

de ELENA ARTIMON

Continuind tradiția începută cu numărul precedent al publicației noastre, în acest număr facem o scurtă trecere în revistă a activității desfășurate de colecțivul secției de istorie din cadrul Muzeului județean de istorie și artă Bacău, în anul 1979.

I. CERCETĂRI ȘTIINȚIFICE

a. Săpături arheologice :

ALEXANDRU ARTIMON : 1. *Comuna Tîrgul Trotuș, județul Bacău*. În campania din anul 1979 au continuat cercetările arheologice în așezarea medievală (vechiul Tîrg Trotuș), cu care prilej s-a dezvelit o locuință cu pivniță datînd din sec. XVI—XVII, precum și o altă locuință cu fundație de piatră de rîu, încadrată cronologic în a doua jumătate a sec. XVI—prima jumătate a sec. XVII.

2. *Comuna Adjudul Vechi, jud. Vrancea*. Cercetările arheologice întreprinse la Adjudul Vechi în campania anului 1979 s-au soldat cu dezvelirea unor urme de locuire din sec. VIII—IX și din sec. XV—XVII.

De asemenea, s-au dezvelit 13 morminte aparținînd unui cimitir din sec. XVI—XVII. Lucrările s-au efectuat în colaborare cu Muzeul de istorie și etnografie Focșani.

VIOREL CAPITANU : *Răcădău, comuna Horgești, jud. Bacău*. Cercetările arheologice întreprinse în campania din 1979 au fost continuate pe acropolă, atacîndu-se noi secțiuni cu care prilej au fost descoperite noi și importante vestigii aparținînd epocilor : bronzului — cultura Monteoru Ic3 Ic2 și La Ténului geto-dacic.

IOAN MITREA : 1. *Davideni, com. Tîbucani, jud. Neamț*. În campania din anul 1979, au continuat cercetările în așezările din secolele VI—VII e.n. din punctul „La izvoare Spiești”.

2. *Izvoare-Bahna, comuna Bahna, Jud. Neamț*. În anul 1979 au continuat săpăturile arheologice în așezarea prefeudală din punctul „La pod la Hărmănești”, unde au fost descoperite materiale atribuite sec. VIII—IX. În punctul „La Rădi”, din preajma satului Cîrligi, com. Filipești, s-a descoperit un mormînt bastarnic, o locuință carpică și fragmente ceramice din sec. IV e.n.

DAN MONAH : *Poduri, comuna Poduri, jud. Bacău*. În campania din anul 1979 a fost efectuat un sondaj de informare în punctul „Dealul Ghindarul” cu care prilej s-a constatat că așezarea are următoarele nivele de locuire : Precucuteni II, Precucuteni III, fază finală Precucuteni III, două nivele din faza Cucuteni A

și un nivel Cucuteni B. Au fost descoperite vestigiile a 11 locuințe Precucuteni și Cucuteni.

b. *Cercezări de arhivă.*

LUCIA ANTOHI *Aspecte privind evoluția mișcării muncitorești din Tg. Ocna.*

ELENA ARTIMON: *Aspecte privind dezvoltarea social-economică și politică a jud. Bacău în perioada 1850—1918.*

II. LUCRĂRI ȘTIINȚIFICE APĂRUTE ÎN ANUL 1979

ALEXANDRU ARTIMON: 1. *Un tezaur monetar din sec. XV—XVI descoperit la Budești-Plopana, jud. Bacău, în Carpica, XI, 1979, p. 231 și urm. (în colaborare cu Ioan M'trea).*

2. *Raport preliminar, de cercetare arheologică la Adjutul Vechi, jud. Vrancea, în Materiale și cercetări arheologice, Oradea, 1979, p. 369 și urm. (în colaborare cu Anton Paragină).*

ELENA ARTIMON: *Cronica activității secției de istorie, pe anii 1977—1978, în Carpica, XI, p. 357 și urm.*

VIORLEA CAPITANU 1. *Descoperiri arheologice aparținând epocii bronzului din jud. Bacău, în Carpica, XI, 1979, p. 135 și urm. (în colaborare cu Vasile Ursachi).*

2. *Raport privind săpăturile arheologice de la Răcățiu, jud. Bacău, în Materiale și cercetări arheologice, Oradea 1979, p. 139 și urm.*

3. *Dave și stăpînii lor — Tamasiada, în Magazin istoric nr. 12 (decembrie) 1979, p. 31 și urm.*

IOAN MITREA: 1. *Cercetări arheologice privind secolele IV—XI în județul Vrancea, în Studii și comunicări, Focșani, 1979, p. 45 și urm.*

2. *Influențe bizantine în cultura materială și spirituală din regiunea subcarpatică a Moldovei în secolele VI—IX, în SCIVA, tomul 30, 1979, 2, p. 145 și urm.*

3. *Descoperiri arheologice din secolul al IV-lea, în comuna Dămileni, jud. Bacău, în Carpica, XI, 1979, p. 171 și urm.*

4. *Un tezaur monetar din secolele XV—XVI, descoperit la Budești-Plopana, jud. Bacău, în Carpica, XI, 1979, p. 231 și urm. (în colaborare cu Al. Artimon).*

5. *Bacăul în acte și documente (XI, în Ateneu, revistă social-culturală a Comitetului județean de cultură și educație socialistă, Bacău, nr. 137, martie, 1979; XII, în Ateneu, nr. 138, iunie 1979; XIII, în Ateneu, nr. 139, septembrie 1979; XIV, în Ateneu, nr. 140, decembrie, 1979).*

6. *Regiunea centrală a Moldovei dintre Carpați și Siret în secolele VI—IX. Rezumatul tezei de doctorat, Institutul de istorie și arheologie, Cluj-Napoca, 1979, 25 pag.*

DAN MONAH: 1. *Raport preliminar de cercetare arheologică la Mărgineni-Cetățuia, în Materiale și cercetări arheologice, Oradea, 1979, p. 79 și urm.*

2. *Raport preliminar de cercetare arheologică la Podei, Tg. Ocna, în Materiale și cercetări arheologice, Oradea, 1979, p. 75 și urm. (în colaborare cu Silvia Antonescu).*

3. *Idoli „en violon” din cultura Cucuteni, în Cercetări istorice, 1978—1979, Iași, 1979.*

4. *Date și ipoteze asupra agriculturii cucuteniene, în Cercetări agronomice în Moldova, Iași, 1979 — sub tipar (în colaborare cu Ștefan Cucuș).*

5. *Așezarea de la Mărgineni-Cetățuia, în Documente noi descoperite și informații arheologice, București, 1979.*

6. *Vechi comunități umane pe Valea Trotușului, în Documente noi descoperite și informații arheologice, București, 1979 (în colaborare cu Silvia Antonescu).*

7. *Topor de tip Monteoru descoperit la Măleștii de Sus, jud. Bacău, în Carpica, XI, 1979, p. 159 și urm. (în colaborare cu Eugen Zaharia).*

III. PARTICIPARI LA SESIUNI SI SIMPOZIOANE ȘTIINȚIFICE

LUCIA ANTOHI: 1. *Politică de alianțe a P.C.R. în pregătirea insurecției*, Sesiunea științifică „Județul Bacău la a XXXV-a aniversare a eliberării patriei de sub dominația fascistă”, Bacău, 29 iunie 1979.

2. *Aspecte privind dezvoltarea economică și socială a jud. Bacău în perioada 1919—1947*, Sesiunea de rapoarte anuale, Sibiu, 29—31 octombrie 1979.

ELENA ARTIMON: 1. *Personalitatea lui Al. I. Cuza*, Simpozionul, „Unirea din 1859 — moment crucial în afirmarea și dezvoltarea României moderne” Bacău, 20 ianuarie 1979.

2. *Istoriografia românească despre insurecția armată antifascistă și antiimperialistă din august 1944*, Sesiunea științifică „Județul Bacău la a XXXV-a aniversare a eliberării patriei de sub dominația fascistă”, Bacău, 29 iunie 1979.

3. *Aspecte privind dezvoltarea social-economică și politică a jud. Bacău în perioada 1850—1918*, Sesiunea de rapoarte anuale, Sibiu, 29—31 octombrie 1979.

4. *Valorificarea muzeistică a unor obiecte de istorie modernă provenite din achiziții „Colecția Procopie Strat”*, Sesiunea științifică „Noi valori din patrimoniul cultural național”, Bacău, 24 noiembrie 1979.

ALEXANDRU ARTIMON: 1. *Începuturile orașului Bacău în lumina descoperirilor arheologice*. Sesiune științifică organizată de Liceul industrial nr. 1, Bacău, 24 februarie 1979.

2. *Cercetările arheologice din așezarea medievală de la Tg. Trotuș (campania 1978)*, Sesiunea de rapoarte, Oradea, 9—11 martie 1979.

3. *Raport preliminar asupra cercetărilor arheologice de la Adjutul Vechi, jud. Vrancea (campania 1978)*, Sesiunea anuală de rapoarte, Oradea, 9—11 martie 1979.

4. *Cercetări arheologice în așezarea medievală din com. Ștefan cel Mare, jud. Bacău (campania 1978)*, Sesiunea anuală de rapoarte, Oradea 9—11 martie 1979.

5. *Noi descoperiri arheologice privind epoca medievală din jud. Bacău*. Sesiunea științifică „Noi valori din patrimoniul cultural național”, Bacău, 24 noiembrie 1979.

6. *Contribuții la cunoașterea orașului medieval din Moldova centrală*, Sesiune științifică, Vaslui, 1—2 decembrie 1979.

7. *Noi date arheologice și istorice privitoare la orașul și satul medieval din județul Bacău*. Sesiune științifică, Focșani, 15—16 decembrie 1979.

VIOREL CAPITANU: 1. *Civilizația geto-dacică din bazinul Siretului*. Simpozion, Oradea, 8 martie 1979, Satu Mare, 11 mai 1979, Baia Mare, 28 iunie 1979.

2. *Cercetări arheologice în așezarea dacică de la Răcățiu, jud. Bacău (campania 1978)*, Sesiunea anuală de rapoarte, Oradea, 9—11 martie 1979.

3. *Noi descoperiri arheologice în cetatea dacică de la Răcățiu*. Sesiune științifică „Noi valori din patrimoniul cultural național”, Bacău, 24 noiembrie 1979.

4. *Contribuții la cunoașterea civilizației geto-dacice din bazinul Siretului*, Sesiune științifică, Alba-Iulia, 1—2 decembrie 1979.

5. *Prezența produselor greco-romane în zona nord-pontică a Pontului Euxin în cetățuia de la Răcățiu*, Sesiune științifică „Pontica”, Constanța, 5—7 noiembrie 1979.

6. *Descoperiri arheologice în partea de nord-est a jud. Vrancea*, Sesiune științifică, Focșani, 15—16 decembrie 1979.

7. *Cetățile dacice de la Brad și Răcățiu*, Sesiune științifică organizată de Liceul industrial nr. 1 Bacău, 24 februarie 1979.

IOAN MITREI: 1. *Continuitate și romanitate în regiunile de la răsărit de Carpați ale României, în sec. VI—IX*, Sesiune științifică organizată de Liceul industrial nr. 1 Bacău, 24 februarie 1979.

2. *Cercetările arheologice din așezarea prefeudală de la Davideni, jud. Neamț (campania 1978)*, Sesiunea anuală de rapoarte, Oradea, 9—11 martie, 1979.

3. *Rezultatele cercetărilor arheologice din așezarea prefeudală de la Izvoare-Bahna (campania 1978)*, Sesiunea anuală de rapoarte, Oradea, 9—11 martie 1979.

4. *Dovezi privind prelucrarea metalelor în așezările din sec. VI—IX, din regiunea subcarpatică a Moldovei*, Sesiunea științifică, Sibiu, 30 martie 1979.

5. *Contribuții arheologice la cunoașterea populației autohtone din regiunea subcarpatică a Moldovei în sec. VI—VII e.n.*, Sesiune științifică, Cluj-Napoca 25—27 mai 1979.

6. *Insurecția antifascistă și antiimperialistă din august 1944 — act energic de demnitate națională a poporului român*; Sesiunea științifică „Județul Bacău la a XXXV-a aniversare a eliberării patriei de sub dominația fascistă”, Bacău, 29 iunie 1979.

7. *Muzeul și educația patriotică a elevilor*, Sesiunea științifică „Județul Bacău la a XXXV-a aniversare a eliberării patriei de sub dominația fascistă”, Bacău, 29 iunie 1979.

8. „Ștefan cel Mare și epoca sa”, Simpozionul „Ștefan cel Mare și epoca sa”, municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej, jud. Bacău, 7 iulie 1979.

9. *Noi descoperiri arheologice în județul Bacău privind epoca de formare a poporului român. Semnificația istorico-arheologică și muzeistică a acestor descoperiri*, Sesiunea științifică „Noi valori din patrimoniul cultural național”, Bacău, 24 noiembrie 1979.

DAN MONAH: 1. *Săpăturile arheologice de la Mărgineni-Cetățuța, județul Bacău (campania 1978)*, Sesiunea anuală de rapoarte, Oradea, 9—11 martie 1979.

2. *Locuirea eneolitică de la Mitoc-Valea lui Stan, jud. Botoșani (campania 1978)*, Sesiune anuală de rapoarte, Oradea, 9—11 martie 1979.

3. *Raport preliminar asupra săpăturilor arheologice de la Podei-Tg. Ocna, jud. Bacău (campania 1978)*, Sesiunea anuală de rapoarte, Oradea, 9—11 martie 1979 (în colaborare cu Silvia Antonescu).

4. *Ipoteze cu privire la originea idolilor „en violon” din neoeoliticul românesc*, Sesiunea științifică „Pontica”, Constanța, 5—7 noiembrie 1979.

5. *Descoperirile arheologice din comuna Poduri. Perspectivele de acoperire a unor goluri tematice*, Sesiunea științifică „Noi valori din patrimoniul cultural național”, Bacău, 24 noiembrie 1979.

6. *Mormint „Costișa” descoperit la Poduri, jud. Bacău*, Sesiune științifică, Vaslui, 1—2 decembrie 1979.

IV. ORGANIZARI DE SESIUNI ȘI SIMPOZIOANE ȘTIINȚIFICE

În cursul anului 1979, secția de istorie a Muzeului județean de istorie și artă Bacău, a organizat sau a colaborat la organizarea următoarelor sesiuni și simpozioane:

a) Sesiuni

— *Județul Bacău la a 35-a aniversare a eliberării patriei de sub dominația fascistă*, Bacău, 29 iunie 1979.

— *Noi valori din patrimoniul cultural-național*, Bacău, 24 noiembrie 1979.

b) Simpozioane

— *Unirea din 1859 moment crucial în afirmarea și dezvoltarea României moderne*, Bacău, 20 ianuarie 1979.

— *Erocele lupte ale ceferiștilor și petroliștilor din ianuarie—februarie 1933, Slănic-Moldova, jud. Bacău*, 16 februarie 1979.

— *30 de ani de agricultură socialistă în România*, Bacău, 3 martie 1979.

— *Permanență și continuitate în epoca formării poporului român*, Comănești, jud. Bacău, 26 aprilie 1979.

— *Importanța istorică a celui de al XII-lea Congres al P.C.R.*, Bacău, 1 noiembrie; Buhuși 25 noiembrie 1979.

— *Crearea statului dac centralizat și independent din epoca lui Burebista*, Moinești, jud. Bacău, 8 noiembrie 1979.

V. EXPOZIȚII TEMPORARE

În cursul anului 1979, colectivul secției de istorie a organizat un număr de 7 expoziții temporare:

— 120 de ani de la Unirea principatelor Moldova și Țara Românească.

— De la Burebista la Decebal.

— 30 de ani de agricultură socialistă în România.

- Ștefan cel Mare și epoca sa.
- 35 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă.
- Valori din patrimoniul cultural național.
- Civilizația geto-dacă în perioada clasică, în colaborare cu Muzeul de istorie a Transilvaniei și Muzeul de istorie a municipiului București. Expoziția a fost itinerată în 1979 de CCEȘ în Belgia, Luxemburg și Italia.

Menționăm faptul că, deși în prezentarea succintă a acestei cronici ne-am referit doar la activitatea științifică și expozițională, colectivul de muzeografi ai secției de istorie a desfășurat și în cursul anului 1979 o bogată activitate cultural-educativă și politică în instituțiile, întreprinderile, școlile și căminele culturale din județ, susținând peste 250 conferințe și simpozioane axate pe teme fundamentale din istoria patriei sau aspecte locale privind istoria județului Bacău.

Buna reușită a acțiunilor cultural-educative s-a datorat și faptului că mai întotdeauna conferințele și simpozioanele au fost însoțite de diapozitive și expoziții axate pe tematica supusă atenției publicului.

Articolele publicate în presa centrală și locală sau în buletinul cultural-educativ, prezentările la posturile de radio București, Iași și centrul de radioficare local, privind îmbogățirea patrimoniului muzeal sau prezentarea diferitelor momente din istoria patriei, au avut drept consecință firească sporirea interesului publicului pentru istoria patriei în general și pentru istoria locală în special, precum și creșterea numerică a celor ce vizitează muzeul de istorie.